

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Præter Christu[m], & eius Matrem, omnes homines tamquam
peccatores, sese posse humiliare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

Constantius & Constans Cæsares magnitudine virtutis ac sancti-
tatis Antonij monachi Ægyptij audita, multis eum litteris ad re-
scribendum prouocârunt. Quibus ille acceptis, haudquaquam
elatus, convocatos Monachos ita est allocutus: *Reges sæculi litte-
ras ad nos scripserunt. Verùm, quid Christianis hoc estimandum?
Nam licet diuersa sit dignitas, tamen eadem est nascendi moriendiq; con-
dicio. Illa sunt nobis magnificienda, quòd Deus hominibus legem scri-
pserit, & quòd per Filium suum Ecclesias proprijs eloquijs exornauit.
Quid Monachus rationis habet cum regibus? cur ego litteras eorum ac-
cipiam; quibus solita reddere salutationis officia nesciam?* Monenti-
bus autem fratribus videndum esse, ne ille silentio suo animos
regum aduersus se irritaret, rescripsit laudans eos primùm, quòd
Christum colerent: deinde monens, ne regiæ potestati tantum
tribuerent, vt præsentis imperio carnis inflati **Sz HOMINES ESSE**
SE, & à Christo iudicandos fore, obliuiscerentur, & vt clemen-
tiæ ac iustitiæ erga subditos inferuissent. Quarum ex litterarum
lectione summam principes cum utilitate voluptatem ceperunt.
Et voluptatem, & fructum nos capiemus, si addiscamus non in-
tumescere, quando nobis Principes aut scribunt, aut loquuntur,
homines enim sunt, quorum alloquia utiq; non tanti sunt facien-
da, quanti sermo Dei, nos per leges suas, perq; omnes sacras litte-
ras alloquentis, vnde tamen non insolecimus. Sed illud in primis
emolumentum & maximis & minimis affert, si se **HOMINES ESSE**
non obliuiscantur. Quisquis enim hoc meminit, magnas habet
causas suæ demissionis. Quas habuit & Mater Dei, quæ etsi non
peccauit, *gratia plena*, tamen, sine gratia, & ipsa peccauisset; &
tamquam homo, delinquendo infimum locum mereri potuisset.

IX.

Prou. 24. 16.

1. Ioan. 1. 10.

Psal. 70. 7.

Extra Christum & Matrem Christi, omnes iusti etiam de
peccati conscientia se se possunt humiliare. Nam & *septies in die*
cadet iustus; &, si quando non cadit, tamen cecidit aliquando.
Quis enim sine peccato est? immò, *si dixerimus, quoniam non pec-
cauimus; mendacè facimus eum, & verbum eius non est in nobis*. Quòd
si S. Ioan. Baptista, & fortè etiam alius quispiam in vtero mater-
no sanctificatus est, saltem dicere potest, *in peccatis concepit me*
mater mea, atque ita ob peccatum originis cogitare, se fuisse ali-
quando filium iræ, neque semper sine macula extitisse. Adeò ni-
hil

hil dicit contra veritatem, quisquis se se dicit peccatorem. Fuit enim & iustus aliquando peccator, atque, ob hanc ipsam originis culpam, æternæ damnationi addicendus. Quòd si quis præterea nihil sibi conscius est, tamen non in hoc iustificatus est, quia adhuc saltem venialibus culpis subinde Deum offendit, quæ est sufficientissima causa humilitatis. Quamquã quis est, qui sciat, *utrum amore, an odio dignus sit?* aut, qui satis reputare possit, quantas habeat iniquitates?

Antigonus rex, ut ex morbo assurrexit: *Haud male*, inquit, *actum est nobiscum. Commonuit enim morbus nos, ne spiritus, cum mortales simus, sustollamus.* Sic ratiocinantur & Sancti, quibus omnia cooperantur in bonum; & cum infirmi sunt, tunc fiunt fortiores. Nam apud eos diuina manus è peccato, quod est summum malum, nouit elicere bonum humilitatis & pœnitentiæ. Hinc summus Apostolorum, assiduo fletu diluit maculam negationis. Et Doctor gentium, *minimum se*, immò *peripsema* vocauit, & *qui Ecclesiam sit persecutus*, nec dignum, qui Apostolus vocaretur: non quòd Apostolus tunc non esset, sed quòd, ob perfectiones Christi discipulis factas, dignus non extiterit, ut in Apostolorum numerum cooptaretur. Nam qua veritate, homo terra appellatur, quia de terra factus est; eã se etiam ut peccatorem, demittit, quia se meminit peccauisse. Omne malum secum affert peccatum; hoc solùm, post illud nasci bonum potest, quòd sit maxima occasio humilitatis. Neque ficta est hæc humilitas. Ut enim verè Consularis nominatur, qui vel semel consul fuit; ita se etiam verè dicere potest, humiliareque tamquam peccatorem, qui aliquando peccauit. Hinc illa vox Pauli: *IESVS venit in hunc mundum peccatores saluos facere, quorum primus ego sum.* Magnum hoc est despicientiæ sui fundamentum, etiam olim Delphica epigraphæ insinuatum: **NOSCE TE IPSVM.** Quod Iuuenalis ait, è cælo descendisse, Tullius autem, idcirco Deo assignatum, quia maius est, quod ea continetur, quàm ut ab homine traditum videatur. Varios eius dicti authores refert Porphyrius. Clemens Alexandrinus & D. Ambrosius putant hanc sententiam desumptam è sacris litteris, & quidem ex illis Deuteronomij verbis: *Attende tibi.* Origenes autem ex his: *Si ignoras te, egredere.*

At verò licet peccauerit, tamen in re aliqua excellit quispiam?

1. Cor. 4. 4.

Eccles. 9. 6.

X.

Plutarch in Apoph.

1. Cor. 15. 9.

1. Cor. 4. 13.

1. Timoth. 1. 15.

Iuuenal Satyr 11. Cic.

lib 5. de Finib.

Porphyri.

serm 1.

Clem Alexi

2. Strom. c. 7.

Ambros. ser.

2. in Plat. 118.

Deut 4. Orig.

homil 2 in.

Cant.

XI.

piam?